

การมีส่วนร่วมของอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
ภายในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ

Participation of Local Environment Volunteer in Solid Waste Management of Community
in Warin Chamrap Municipality.

รุ่งนภา ทับหนองฮี¹, และจุฑามาส ชมผา²

Rungnapa Tubnonghee¹, and Chuthamas Chompha²

¹นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

²อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

¹Doctoral Student of Philosophy Program in Regional Development Strategies Ubon Ratchathani Rajabhat University

²Lecturer from the Faculty of Humanities and Social Sciences Ubon Ratchathani Rajabhat University

Corresponding Author Email: rungnapa2511@gmail.com

Received: 19 February 2021

Revised: 18 April 2021

Accepted: 22 April 2021

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ของอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนภายในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ 2. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนภายในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ และ 3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนภายในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ เป็นการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกของเทศบาลเมืองวารินชำราบ จำนวน 177 คน ที่มาจากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรทาร์โรว์ ยามาเน่ ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.01 และกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 20 คน ที่มาจากการเลือกแบบเจาะจง แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์แบบเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความรู้ของอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน มีความรู้ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 0.75) ร้อยละ 75.71 2) ระดับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.25) เมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดหาถังขยะไว้ที่บ้านอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.84) รองลงมา คือ การจ่ายค่าธรรมเนียมค่าเก็บขยะมูลฝอยอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.68) และการใช้ถุงผ้าเพื่อใส่สิ่งของแทนถุงพลาสติกอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.58) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การแยกเศษอาหารทำน้ำหมักชีวภาพอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.44) และ 3) ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ และแนวทางการแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ประกอบด้วย 3.1) มีการเสนอแนะให้มีการจัดเก็บขยะมูลฝอยให้เป็นเวลา 3.2) จัดเก็บอย่างสม่ำเสมอ และ 3.3) ประชาสัมพันธ์การคัดแยกขยะให้มากขึ้น

คำสำคัญ: อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก, การมีส่วนร่วม, ขยะมูลฝอย

Abstract

The purposes of this study were 1. To study the level of knowledge of local volunteers to save the world in community solid waste management in Warin Chamrap municipality; 2. To study the level of participation of local volunteers to save the world in community solid waste management in Warin Chamrap municipality; and

3. To study problems and obstacles Suggestions and guidelines for solving problems of people's participation in community solid waste management in Warin Chamrap municipality It is a combination of quantitative and qualitative research. Research tools include questionnaires and interviews. The sample group was 177 local volunteers who saved the world from Warin Chamrap Municipality from the sample size calculation. Using the Taro Yamane formula at an error of 0.01 and a target group of 20 people from a specific selection. The data collected from the questionnaire were analyzed using descriptive statistics consisting of percentage, mean, standard deviation. Then use the information gathered from the interview form for content analysis. The results of this study were as follows: 1) Knowledge level of local volunteers to save the world in community solid waste management There was a moderate level of knowledge (mean 0.75) 75.71% 2) the level of participation of local volunteers to save the world in community solid waste management Overall, the average was at a high level (mean 4.25) when considering each item. The item with the highest average was the supply of trash in the house at the highest level (average 4.84), followed by the payment of garbage collection fees at the highest level (average 4.68) and the use of cloth bags. to replace plastic bags at the highest level (mean 4.58). The item with the lowest mean was the separation of food waste for bio-fermentation at a moderate level (mean 3.44) and 3) Problems, obstacles, recommendations and Approaches to solving the problem of public participation in community solid waste management consisted of 3.1) recommending the collection of solid waste for a period of time, 3.2) collecting it regularly, and 3.3) promoting more waste segregation.

Keywords: Local Environment Volunteers, Participation, Solid Waste

บทนำ

ปัจจุบัน สภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำลังเป็นปัญหาของการดำรงชีพที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติถูกนำไปใช้ในการพัฒนาจำนวนมากเกิดความเสื่อมโทรม ปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชนเมือง ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนและต้นทุนทางเศรษฐกิจ (Pharino C, 2017, p.1-13) ในขณะที่การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติมีความผันผวนและรุนแรงมากขึ้นโดยเฉพาะอุทกภัยและภัยแล้ง มีผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจภายในประเทศและข้อตกลงระหว่างประเทศ ประเทศไทยต้องเตรียมพร้อมรับภาระในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายใต้กระแสการแข่งขันทางการค้า ขณะที่วาระการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลกหลัง ค.ศ. 2015 เป็นการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลกในอีก 15 ปีข้างหน้า จะส่งผลกระทบต่อแนวทางการพัฒนาประเทศในอนาคต (สยาม อรุณศรีมรกต และยงยุทธ วัชรดุลย์, 2559, น.1-7) ดังนั้นประเด็นท้าทายที่ต้องเร่งดำเนินการในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564 ได้แก่ การสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและยกระดับคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชน เร่งแก้ไขปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อมเพื่อลดมลพิษที่เกิดจากการผลิตและการบริโภค พัฒนาระบบบริหารจัดการที่โปร่งใสเป็นธรรม ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเป็นวงกว้างมากขึ้น ต้องเร่งเตรียมความพร้อมในลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติทางธรรมชาติ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี, 2559, น.1-6) เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ จึงได้กำหนดแผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายของประเทศ พ.ศ. 2559 - 2564 และแนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายของประเทศที่มุ่งเน้นให้

ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน (กรมควบคุมมลพิษ, 2559, น.3-4) ซึ่งกระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น เห็นว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีหน้าที่ตามกฎหมายในการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย รวมทั้งการคุ้มครอง ดูแลสิ่งแวดล้อม จะมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อลดปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนด้วยการบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยอย่างเป็นระบบโดยใช้หลัก 3 Rs: Reduce Reuse Recycle (ใช้น้อย ใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่) (ฮารุน มุหมัดอาลี, 2562, น.297-314) (กระทรวงมหาดไทย, 2563, น.7) ช่วยปกป้อง รักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างสมดุลและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม การดำเนินงานในเรื่องดังกล่าวจะต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชนเริ่มจากการปลูกจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมในวัยเด็ก การเรียนรู้จากการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมในระดับเยาวชน การรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายเพื่อช่วยปกป้องและรักษาสิ่งแวดล้อมและถ่ายทอดความรู้ในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในระดับประชาชน (คำหรี กำนันวงศ์, 2562, น.236-244) ดังนั้น จึงได้ริเริ่มโครงการอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก (อถล.) และมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเปิดรับสมัครอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมการบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยรวมทั้งการปกป้องและรักษาสิ่งแวดล้อม โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกระดับท้องถิ่นเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก, 2561, น.1-10)

เทศบาลเมืองวารินชำราบ ได้ตอบสนองนโยบายโครงการโดยรับสมัครและคัดเลือกบุคคลตามคุณสมบัติที่กำหนดเพื่อเข้าร่วมเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมการบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยรวมทั้งการปกป้องและรักษาสิ่งแวดล้อมในเขตเทศบาลมาตั้งแต่ปี 2561 จำนวน 196 คน ซึ่งมีพื้นที่รับผิดชอบ 12.8 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองเป็น 28 ชุมชน มีการบริหารจัดการขยะมูลฝอย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การเก็บขนขยะมูลฝอย โดยมอบหมายให้กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมจัดเก็บขยะมูลฝอยและรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง รวมทั้งรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และส่วนที่ 2 การกำจัดขยะมูลฝอย โดยมอบหมายให้กองช่างสุขาภิบาลดำเนินการกำจัดขยะมูลฝอยที่โครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ด้วยวิธีการฝังกลบแบบถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill) ปัจจุบันประสบปัญหาในการจัดการขยะมูลฝอยมากพอควร โดยเฉลี่ยมีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นวันละ 28 ตัน เนื่องจากงบประมาณ ยานพาหนะ เครื่องมือเครื่องใช้ และอัตราค่าจ้างของบุคลากรไม่เพียงพอต่อปริมาณงานและปริมาณขยะมูลฝอยที่เพิ่มมากขึ้น เกิดปัญหาขยะตกค้าง รวมถึงขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมการคัดแยกขยะมูลฝอย การรณรงค์ทำความสะอาดภายในชุมชน การจ่ายค่าธรรมเนียมให้แก่เทศบาล การขาดองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย และขาดจิตสำนึกด้านการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางในครัวเรือนจึงมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นทุกปี (เทศบาลเมืองวารินชำราบ, 2560, น.54-63) ดังนั้น จากสภาพปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกมีบทบาทหน้าที่ คือ 1) ประพุดตดเป็นแบบอย่างในการจัดการสิ่งปฏิกูล และมูลฝอย การปกป้องและรักษาสิ่งแวดล้อม 2) เฝ้าระวัง สอดส่อง ดูแล และรายงานสถานการณ์การบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้องและรักษาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ 3) สื่อสาร เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารและกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกด้านการบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้องและรักษาสิ่งแวดล้อม 4) เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้องและรักษาสิ่งแวดล้อมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียง หรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจัดขึ้น และ 5) ให้ความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนราชการ ภาคเอกชน และเครือข่าย อถล. เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การปกป้องและรักษาสิ่งแวดล้อม (ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก, 2561, น.1-10) จากบทบาทหน้าที่ดังกล่าวจะช่วยให้เพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลการบริหารจัดการขยะมูลฝอยได้ดีมากยิ่งขึ้น ไม่ก่อให้เกิดมลภาวะเป็นพิษทางสิ่งแวดล้อม เรื่องร้องเรียนและเหตุรำคาญเกิดขึ้นภายในชุมชนลดลง สร้างทัศนียภาพของบ้านเมืองสวยงาม ประชาชนมีสุขภาพอนามัยที่ดีทั้ง

ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมดี นำไปสู่การพัฒนาตามวิสัยทัศน์เทศบาลเมืองวารินชำราบให้เป็น “วารินเมืองน่าอยู่ด้วยโครงสร้างพื้นฐานที่สมบูรณ์ เพิ่มพูนฐานเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมดี ประชาชนมีคุณธรรม นำชุมชนให้เข้มแข็งร่วมแรงรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น” ตลอดไป (เทศบาลเมืองวารินชำราบ, 2560, น.43)

ดังนั้น จากที่มาและความสำคัญดังกล่าว การศึกษาการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนภายในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ จะเป็นข้อมูลในการวัดระดับความรู้และระดับการมีส่วนร่วมอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก โดยประเมินความรู้ความเข้าใจรวมทั้งพฤติกรรมในการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนภายในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกให้ดีขึ้น ผู้บริหารรับทราบสภาพสถานการณ์ปัจจุบันและนำข้อมูลไปกำหนดนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชน พัฒนาระบบการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายนโยบายของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยและนโยบายของชาติตามยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนภายในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ
2. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนภายในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนภายในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ (Mixed Methods) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

- 1.1 ประชากร ได้แก่ อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกของเทศบาลเมืองวารินชำราบ รวมทั้งสิ้น 196 คน
- 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกของเทศบาลเมืองวารินชำราบที่มาจากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรหาไร ยามาเน่ (1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.01 ที่มาจากการสุ่มตัวอย่าง จำนวน 192 คน
- 1.3 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกของเทศบาลเมืองวารินชำราบ จำนวน 20 คน ที่มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถาม และ 2) การสัมภาษณ์ โดยแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย แบบคำตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ ตอนที่ 3 แบบสอบถามแสดงการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนภายในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ และตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ ปัญหาอุปสรรค และความคิดเห็นอื่น ๆ มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด และผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ 1) นำแบบสอบถามพบอาจารย์ที่ปรึกษาและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ 2) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาโดยหาค่าความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับข้อคำถาม (IOC: Index of Item-Objective Congruence) ของ Rovinelli และ Hambleton (พิศิษฐ์ ตันทวนิช และพนา จินดาศรี, 2561, น.3-12) ของแบบสอบถามความรู้ 15 ข้อ อยู่ในช่วง 0.60 - 1.00 และแบบสอบถามการมีส่วนร่วม 15 ข้อ อยู่ในช่วง 0.60 - 1.00 สามารถนำไปใช้ได้ และ 2) การหาค่าความเชื่อมั่นโดยหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's α -Coefficient) โดยนำ

แบบสอบถามไปทดสอบใช้ (Try Out) กับอาสาสมัครรักษาราชการ จำนวน 35 คน เทศบาลเมืองเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป (อารยา องค์เอี่ยม และพงศ์ธรา วิจิตเวชไพศาล, 2561, น.36-42) ได้ค่าความเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถามความรู้ 15 ข้อเท่ากับ 0.60 และแบบสอบถามการมีส่วนร่วม 15 ข้อเท่ากับ 0.90

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์กับกลุ่มเป้าหมาย และ 2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมจากเอกสารต่าง ๆ (Document Research) อาทิ หนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการ งานวิจัยและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กับกลุ่มเป้าหมายและการรวบรวมข้อมูลเอกสารต่าง ๆ มาจัดหมวดหมู่และวิเคราะห์ในเชิงเนื้อหา (Content Analysis) 2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการแจกแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปตามวัตถุประสงค์

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครท้องถิ่นรักษาราชการในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนภายในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป

ผลการวิจัยพบว่า จากกลุ่มตัวอย่างอาสาสมัครรักษาราชการ 177 คน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 85.88) มีอายุ 61 ปี ขึ้นไป (ร้อยละ 50.85) ตำแหน่งในชุมชนตำแหน่งอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) (ร้อยละ 74.58) อาชีพ พ่อบ้าน/แม่บ้าน (ร้อยละ 35.59) ระดับการศึกษาประถมศึกษา (ร้อยละ 37.85) มีรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท (ร้อยละ 66.67) ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน ระหว่าง 31 – 50 ปี (ร้อยละ 37.85) ระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี (ร้อยละ 57.18) และประกอบอาชีพ ธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 25.94) ตามลำดับ

2. ระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

ผลการวิจัยพบว่า ระดับความรู้การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนภายในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ โดยรวมมีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 0.75, S.D.=0.24) ร้อยละ 75.97 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อที่เกิดจาก “ขยะมูลฝอย” คือ (โรคอุจจาระร่วง) อยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 0.75, S.D.=0.24) ร้อยละ 96.66 รองลงมา คือ ความรู้เกี่ยวกับ “ประเภทขยะที่สามารถรีไซเคิลได้” (ขวดพลาสติก ขวดแก้ว) อยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 0.75, S.D.=0.24) ร้อยละ 96.61 ส่วนข้อที่มีความรู้ต่ำสุด คือ ความรู้เกี่ยวกับ “นโยบายจังหวัดสะอาด ใช้แนวทางจัดการขยะอินทรีย์ตั้งแต่ต้นทาง” (การหมักทำปุ๋ย) อยู่ในระดับต่ำ (ค่าเฉลี่ย 0.10, S.D.=0.31) ร้อยละ 10.73 รองลงมา คือ ความรู้เกี่ยวกับ “หน่วยงานของเทศบาลเมืองวารินชำราบทำหน้าที่กำจัดขยะมูลฝอย” อยู่ในระดับต่ำ (ค่าเฉลี่ย 0.11, S.D.=0.31) ร้อยละ 11.30 ดังแสดงในตารางที่ 1

3. ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย

ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนภายในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.25, S.D.=0.89) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดหาถังขยะไว้ในบ้านอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.84, S.D.=0.55) รองลงมา คือ การจ่ายค่าธรรมเนียมค่าเก็บขนขยะมูลฝอย อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.68, S.D.=0.81) ส่วนข้อที่มี

ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การแยกเศษอาหารทำน้ำหมักชีวภาพอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.44, S.D.=1.33) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดรองลงมา คือ การติดตามปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชนและแจ้งเรื่องต่อเทศบาล อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.94, S.D.=0.94)

4. ส่วนปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะ และแนวทางการแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

ผลการวิจัยพบว่า เสนอแนะให้มีการจัดเก็บขยะมูลฝอยให้เป็นเวลา จัดเก็บอย่างสม่ำเสมอ และประชาสัมพันธ์การคัดแยกขยะให้มากขึ้น ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความรู้ในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนภายในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ

ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย		ระดับความรู้		มีความรู้	แปลผล
		ค่าเฉลี่ย	S.D.	ร้อยละ	
1.	ความรู้เกี่ยวกับ “ขยะมูลฝอยชุมชน”	0.86	0.34	86.44	สูง
2.	ความรู้เกี่ยวกับ “มูลฝอยติดเชื้อ”	0.88	0.32	88.14	สูง
3.	ความรู้เกี่ยวกับ “ขยะอันตราย”	0.84	0.36	84.18	สูง
4.	ความรู้เกี่ยวกับ “วิธีการกำจัดขยะมูลฝอยที่ดีที่สุด”	0.90	0.29	90.40	สูง
5.	ความรู้เกี่ยวกับ “ประเภทขยะที่สามารถรีไซเคิลได้”	0.96	0.18	96.61	สูง
6.	ความรู้เกี่ยวกับ “หน่วยงานของเทศบาลเมืองวารินชำราบ ทำหน้าที่เก็บขนขยะมูลฝอย”	0.89	0.31	89.27	สูง
7.	ความรู้เกี่ยวกับ “หน่วยงานของเทศบาลเมืองวารินชำราบ ทำหน้าที่กำจัดขยะมูลฝอย”	0.11	0.31	11.30	ต่ำ
8.	ความรู้เกี่ยวกับ “ความจำเป็นที่ต้องทำการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอย”	0.91	0.27	91.53	สูง
9.	ความรู้เกี่ยวกับ “นโยบายจังหวัดสะอาด ใช้แนวทางจัดการขยะมูลฝอยภายในครัวเรือน”	0.51	0.50	51.98	ต่ำ
10.	ความรู้เกี่ยวกับ “นโยบายจังหวัดสะอาด ใช้แนวทางจัดการขยะอินทรีย์ตั้งแต่ต้นทาง”	0.10	0.31	10.73	ต่ำ
11.	ความรู้เกี่ยวกับ “นโยบายจังหวัดสะอาด ใช้แนวทางจัดการขยะอันตราย”	0.74	0.43	74.58	ปานกลาง
12.	ความรู้เกี่ยวกับ “คำย่อว่า “อลล.” หมายถึง	0.87	0.33	87.57	สูง
13.	ความรู้เกี่ยวกับ “ข้อที่ช่วยให้แก้ไขปัญหาลดปริมาณขยะมูลฝอยที่ดีที่สุด”	0.90	0.28	90.96	สูง
14.	ความรู้เกี่ยวกับ “ปัจจุบันเทศบาลเมืองวารินชำราบกำจัดขยะมูลฝอยด้วยวิธีใด”	0.89	0.31	89.27	สูง
15.	ความรู้เกี่ยวกับ โรคติดต่อที่เกิดจาก “ขยะมูลฝอย”	0.92	0.26	96.66	สูง
รวม		0.75	0.24	75.97	ปานกลาง

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนภายในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ด้านอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนภายในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ พบว่า โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยความรู้ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 0.75) เมื่อพิจารณาความรู้ในรายข้อ พบว่า ความรู้ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรคติดต่อที่เกิดจาก “ขยะมูลฝอย” อยู่ในระดับสูง ส่วนข้อที่มีความรู้ต่ำสุด คือ “นโยบายจังหวัดสะอาด ใช้แนวทางจัดการขยะอินทรีย์ตั้งแต่ต้นทาง” อยู่ในระดับต่ำ

2. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนภายในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ พบว่าระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.25) เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดหาถังขยะไว้ในบ้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การแยกเศษอาหารทำน้ำหมักชีวภาพอยู่ในระดับปานกลาง

3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ และแนวทางการแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนภายในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ พบว่า 1) มีการเสนอแนะให้มีการจัดเก็บขยะมูลฝอยให้เป็นเวลา 2) จัดเก็บอย่างสม่ำเสมอ และ 3) ประชาสัมพันธ์การคัดแยกขยะให้มากขึ้น

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนภายในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. จากการศึกษาในระดับความรู้ของอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนภายในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ เนื่องจากเป็นโครงการใหม่ที่มีการริเริ่มในปี 2560 ซึ่งมีการดำเนินงานในช่วง 1-2 ปี จึงมีผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกค่อนข้างน้อย ผู้วิจัยจึงเทียบเคียงกับผลการศึกษาก่อนหน้าเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยของอาสาสมัครสาธารณสุข (ดวงใจ บวชขุนทด, 2555, น.18-25) และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย (ศรีธนรัตน์ ศิลปศึกษา และผ่องพรรณ มุสิกานนท์, 2562, น.383-393) (อรพิน ปิยะสกุลเกียรติ, 2559, น.106-115) (พิศพร ทศนา และโชติ บดีรัฐ, 2558, น.151-164) (สรรพสิทธิ์ แก้วเฮ้า, 2557, น.93-103) (ปริญญา ตรีธัญญา, 2562, น.499-513) (อภิชาติ ตั้งปรัชญากุล, 2560) (เบญจพรรณ สุวรรณท้าว, 2558, น.212-219) (วิลาวัณย์ นาไชยดี, ปาริชา มารีเคน, และจินดารัตน์ สมคะณย์, 2557, น.115-124) ผลการวิจัยส่วนใหญ่ พบว่า ตำแหน่งในชุมชนบุคคลที่เป็นอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกของเทศบาลเมืองวารินชำราบ เป็นอาสาสมัครสาธารณสุขและกรรมการชุมชน ซึ่งมีระดับความรู้ในการจัดการขยะมูลฝอยระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลกมลาไสยของวิลาวัณย์ นาไชยดีและคณะ พบว่า คณะกรรมการชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจ และด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน และการศึกษาของปริญญา ตรีธัญญา พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยของชุมชนตำบลจั่วราย อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากประชาชนยังขาดการมีส่วนร่วมการลดปริมาณขยะมูลฝอยในหลายมิติ ตั้งแต่ขั้นเริ่มการค้นหาคำปรึกษา และสาเหตุของปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าเพื่อให้การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ หน่วยงานเทศบาลหรือหน่วยงานภาครัฐควรสนับสนุนการให้ความรู้และความเข้าใจในการจัดการขยะมูลฝอยให้ครบขั้นตอนต้นทาง กลางทางและปลายทางตามนโยบายกระทรวงมหาดไทย

2. จากการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครรักโลกในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนภายในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของของณัฏฐวดี ทรัพย์อุปลัมภ์และอาภากร มินวงษ์ พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลพลับพลาอยู่ในระดับมาก (ณัฏฐวดี ทรัพย์อุปลัมภ์ และอาภากร มินวงษ์, 2561, น.5-14) การศึกษาของพระมหานิพันธ์ ปริบูรณ์ (เชียงใหม่) พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนตำบลทุ่งลูกนก อยู่ในระดับดีมาก (พระมหานิพันธ์ ปริบูรณ์, 2562, น.35-150) การศึกษาของอรพิน ปิยะสกุลเกียรติ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแค อยู่ในระดับมาก การศึกษาของปภาวรินทร์ นาจำปา พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลคลองใหญ่ อยู่ในระดับมาก (ปภาวรินทร์ นาจำปา, 2557) จากผลการศึกษาของรุ่งกานต์ พลายแก้ว และประภัสสร อักษรพันธ์ พบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยโดยการมีส่วนร่วมในครัวเรือนโดยรวมของชุมชนเทศบาลบ้านนา อยู่ในระดับสูง (รุ่งกานต์ พลายแก้ว และประภัสสร อักษรพันธ์, 2562, น.233-248) ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีบทบาทพื้นฐานเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขและกรรมการชุมชนส่วนใหญ่ ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง แต่ต้องกระตุ้นการมีส่วนร่วมโดยเฉพาะการใช้สื่อณรงค์ให้มากขึ้นเพื่อเพิ่มจิตสำนึกและตระหนักถึงความสำคัญต่อผลกระทบจากปัญหาขยะมูลฝอย รวมทั้งกิจกรรมอื่นในการร่วมจ่ายค่าธรรมเนียม กิจกรรม 3Rs เช่น การใช้ถุงผ้าเพื่อใส่สิ่งของแทนถุงพลาสติก การแยกขวดพลาสติกไว้จำหน่าย และการใช้ถุงดำใส่ขยะมูลฝอยก่อนนำทิ้ง เป็นต้น อีกทั้งควรกำหนดแนวทางมาตรการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการกำหนดนโยบายและวางแผนในการปฏิบัติงานและการติดตามประเมินผล

3. ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะมูลฝอย ได้เสนอแนะให้มีการจัดเก็บขยะมูลฝอยให้เป็นเวลา จัดเก็บอย่างสม่ำเสมอ และประชาสัมพันธ์การคัดแยกขยะให้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสรรพสิทธิ์ แก้วเฮ้า พบว่า ประชาชนต้องการถูกค่าเพื่อใช้บรรจุขยะมูลฝอย ถึงขยะมีฝาปิดมิดชิด และควรมีการตั้งธนาคารขยะมูลฝอยด้วย เช่นเดียวกับการศึกษาของรุ่งกานต์ พลายแก้ว และประภัสสร อักษรพันธ์ เสนอจุดที่ต้องพัฒนา คือ การตรงต่อเวลาให้รถเก็บขนขยะมาตรงเวลา ให้มีการส่งเสริมวิธีการนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่า การจัดการขยะอินทรีย์อย่างเป็นรูปธรรม สะท้อนให้เห็นว่าอาสาสมัครรักโลก มีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยเริ่มต้นตั้งแต่ในครัวเรือน กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน และหน่วยงานเทศบาลจัดขึ้น ประเด็นเป็นโอกาสพัฒนาที่ให้เทศบาลเมืองวารินชำราบให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุก ๆ ด้าน เริ่มตั้งแต่ประชาชนเข้ามามีบทบาทส่วนร่วมในการให้ข้อมูลแจ้งข่าวสารเรื่องราวร้องเรียน วิเคราะห์ปัญหา เสนอปัญหาความต้องการและร่วมกำหนดแนวทางแก้ไขที่เหมาะสม โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการ องค์ความรู้ ทรัพยากรนโยบายและกำหนดแนวทางพัฒนาท้องถิ่นร่วมกันจะช่วยให้การบริหารจัดการเกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

1.1 ควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ ขยายผลสู่การปฏิบัติในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนบทบาทหน้าที่อาสาสมัครรักโลกเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ และควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนมากขึ้น

1.2 ควรให้ความสำคัญกับกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครรักโลกว่า และการขยายผลแก่เครือข่ายอาสาสมัครในแขนงอื่นเพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุนและเป็นแนวทางในการสร้างการมีส่วนร่วมทุกขั้นตอนให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริง

1.3 เทศบาลเมืองวารินชำราบ ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับรู้โครงสร้าง บทบาทและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องระหว่างกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมและกองช่างสุขาภิบาลในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของการเก็บขน และการกำจัดขยะมูลฝอย การรักษาความสะอาด การฝึกอบรมให้ความรู้ การรณรงค์สร้างจิตสำนึกรวมถึงการประชาสัมพันธ์ทางสื่อทุกรูปแบบเพื่อให้เกิดประสานงานที่ดี อย่างต่อเนื่องและถูกต้องตามบทบาทหน้าที่

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการของอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนภายในเขตเทศบาลเมืองวารินชำราบ

2.2 ศึกษาการพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการขยะมูลฝอยโดยให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครรักษ์โลก อาสาสมัครในแขนงอื่นและประชาชนในชุมชนเขตพื้นที่เทศบาลเมืองวารินชำราบ

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณนายกเทศมนตรีเมืองวารินชำราบ ปลัดเทศบาลเมืองเดชอุดมปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีเมืองเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี อาสาสมัครรักษ์โลกและเจ้าหน้าที่กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองวารินชำราบและเทศบาลเมืองเดชอุดมทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมมลพิษ. (2561). *แผนแม่บทการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. 2559 – 2564)*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: บริษัท แอคทีฟพรีนซ์ จำกัด.
- กระทรวงมหาดไทย. (2563). *แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี พ.ศ. 2563*. กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย.
- คำหรี กำนันวงศ์. (2562). การจัดการขยะเหลือศูนย์โดยการมีส่วนร่วมของพหุภาคีเขตเทศบาลเมืองหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย. ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 9(3)*, 236-244.
- ณัฐวุฒิ ทรัพย์อุปถัมภ์ และอาภากร มินวงศ์. (2561). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลพลับพลา อำเภอมือง จังหวัดจันทบุรี. *วารสารรำไพพรรณี. 12(3)*, 2561, 5-14.
- ดวงใจ บวชนท. (2555). การจัดการขยะมูลฝอยโดยการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านกรณีศึกษาตำบลบ้านใหม่ อำเภอมือง จังหวัดนครราชสีมา. *JOURNAL OF NAKHONRATCHASIMA COLLEGE. 6 (1)*, 2012, 18-25.
- เทศบาลเมืองวารินชำราบ. (2560). *แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 - 2565) เทศบาลเมืองวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี*. (เอกสารอัดสำเนา) งานวิเคราะห์นโยบายและแผน กองวิชาการและแผนงาน, 54-63.
- เบญจพรรณ สุวรรณท้าว. (2558). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลนาเลิง อำเภอสว่างภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด. *วารสารมหาวิทยาลัยมหาสารคามวารสารวิชาการ. 5(1)*, 2559, 212-219.
- ปภาวรินทร์ นาจำปา. (2557). *การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลคลองใหญ่ อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด*. (วิทยานิพนธ์หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปริญญา ตรีธัญญา. (2562). การมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยของชุมชนตำบลจัวราย อำเภอนครชัยศรี จังหวัด

- นครปฐม. *วารสารแสงอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคามวิทยาเขตอีสาน*, 16(2), 2562, 499-513.
- พระมหานรินทร์ปริบูรณ์ (เชียงกา). (2562). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะของชุมชน ตำบลทุ่งลูกนก อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม. *วารสาร มจร การพัฒนาสังคม*, 4 (1), มกราคม – เมษายน 2562, 135-150.
- พิศพร ทศนา และโชติ บดีรัฐ. (2558). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่เทศบาลนครพิษณุโลก. *รายงานสืบเนื่องจากการประชุมสัมมนาวิชาการนำเสนองานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ (Proceedings) เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ. ครั้งที่ 15* (น.151-164).
- พิศิษฐ์ ตันทวนิช และพนา จินดาศรี. (2561). ความหมายที่แท้จริงของคำ IOC The Real Meaning of IOC. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 24(2), 2561, 3-12.
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก พ.ศ. 2561. (2561). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 135 ตอนพิเศษ 177 ง. น. 1-10. 24 กรกฎาคม 2561.
- รุ่งกานต์ พลายแก้ว และประภัศร อักษรพันธ์. (2562). ผลของการจัดการขยะมูลฝอยโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนเทศบาลตำบลบ้านนา อำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี*, 5(2), 233-248.
- วิลาวัลย์ นาไชยดี, ปาริชา มารีเคน, และจินดารัตน์ สมคะเนย์. (2557). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลกลมาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์. *วารสารบัณฑิตศึกษา*, 11(53), 115-124.
- ศรีณรัตน์ ศิลปศึกษา และผ่องพรรณ มุริกันนท์. (2562). การมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีเครือข่ายในการพัฒนาระบบการจัดการขยะมูลฝอย เทศบาลตำบลอาจสามารถ อำเภอกมลาไสย จังหวัดร้อยเอ็ด. *วารสารวิชาการสาธารณสุข*, 28(3), 383-393.
- สยาม อรุณศรีมรกต และยงยุทธ วัชรดุลย์. (2559). เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 17 ประการของสหประชาชาติเพื่อโลกอนาคต UN Sustainable Development Goals: 17 aspects for future world. *วารสารวิจัยสหวิทยาการไทย*, 11(3), 1-7.
- สรพลสิทธิ์ แก้วเข้า. (2557). การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก อำเภอเบรบือ จังหวัดมหาสารคาม. *วารสารการจัดการสิ่งแวดล้อม*, 10(1), 93-103.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎามนตรี. (2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560 – 2564*. (เอกสารอัดสำเนา). กรุงเทพฯ: สำนักงานกฤษฎามนตรี
- อรพิน ปิยะสกุลเกียรติ. (2559). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าแค จังหวัดลพบุรี. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 10(1), 106-115.
- อารยา องค์เอี่ยม และพงศ์ธรา วิจิตเวชไพศาล. (2561). การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย Validation of the Test. *วิสัยทัศน์*, 44(1), 36-42.
- อภิชาติ ตั้งปรัชญากุล. (2560). *การพัฒนาแบบการจัดการขยะมูลฝอยอย่างครบวงจรแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในเขตเทศบาลตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์*. (คุุณินพนธ์หลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ฮารุน มุหมัดอาลี. (2561). รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่กรุงเทพฯ. *วารสารรังสิตบัณฑิตศึกษาในกลุ่มธุรกิจและสังคมศาสตร์*, 4(2), 297-314.
- Pharino, C. (2017). *Integrated Waste Management System Overview. In: Challenges for Sustainable Solid Waste Management*. Springer Briefs on Case Studies of Sustainable Development. Springer, Singapore, 1-13. https://doi.org/10.1007/978-981-10-4631-5_1